

LUẬN GIẢNG
LỤC TỔ
PHÁP BẢO
ĐÀN KINH

LUẬN GIẢNG LỤC TỔ PHÁP BẢO ĐÀN KINH

Bản quyền tiếng Việt © Dương Đạo Nguyễn Thế Đăng, 2025
Công ty Cổ phần Sách Omega Việt Nam xuất bản, bìa mềm, tay gấp, 2025
Thiết kế và trình bày: Công ty Cổ phần Sách Omega Việt Nam

Công ty Cổ phần Sách Omega Việt Nam - thành viên của Alpha Publishing Group.

CÔNG TY CP SÁCH OMEGA VIỆT NAM (OMEGA PLUS) thành lập tháng 9/2016 với định hướng xuất bản tri thức nền tảng trong lĩnh vực Khoa học Nhân văn, Khoa học Tự nhiên, Chính trị - Xã hội, Triết học, Nghệ thuật... Đến nay, chúng tôi đã xuất bản gần 500 đầu sách thuộc 7 tủ sách, bao gồm: Kinh điển, Sử Việt, Khoa học, Nhân vật Vĩ đại, Nghệ thuật, Tủ sách Đời người và Tủ sách Y sinh. Thông qua việc xuất bản các ấn phẩm có giá trị, mang hàm lượng tri thức cao, qua các hoạt động nhằm đưa tri thức hữu ích đến cộng đồng, Omega Plus mong muốn đóng góp theo cách riêng vào sự phát triển đang ngày càng mạnh mẽ của xã hội.

Không phần nào thuộc sở hữu của Công ty Cổ phần Sách Omega Việt Nam và được chủ sở hữu nhượng quyền trong xuất bản phẩm này được phép sao chép, lưu trữ trong hệ thống truy xuất hoặc truyền đi dưới bất kỳ hình thức nào hoặc bằng bất kỳ phương tiện nào gồm điện tử, cơ khí, sao chụp, ghi âm hoặc mọi hình thức và phương tiện khác mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách Omega Việt Nam. Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến đóng góp của quý vị độc giả để sách ngày càng hoàn thiện hơn.

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Nguyễn Thế Đăng
Luận giảng Lục Tổ Pháp Bảo Đàn kinh / Nguyễn Thế Đăng. - H. : Hồng Đức ; Công ty Sách Omega Việt Nam, 2025. -
256 tr. ; 24 cm

1. Đạo Phật 2. Kinh Phật 3. Kinh Pháp Bảo Đàn 4. Luận giảng
294.382 - dc23
HDK0062p-CIP

Góp ý về sách, liên hệ về bản thảo và bản dịch: info@omegaplus.vn
Liên hệ ebooks, hợp tác xuất bản & truyền thông trên sách: truyenthong@omegaplus.vn
Liên hệ dịch vụ bản quyền, xuất bản, ký gửi và phát hành: dichvu@omegaplus.vn

ĐƯƠNG ĐẠO
NGUYỄN THẾ ĐĂNG

LUẬN GIẢNG
LỤC TỔ
PHÁP BẢO
ĐÀN KINH

ĐỘI NGŨ TRIỂN KHAI OMEGA+

Phụ trách xuất bản: Trần Hoài Phương

Phụ trách bản quyền: Kim Ngân, Thiên Hương

Điều phối sản xuất: Nguyễn Hương, Vũ Dung

Biên tập viên: Anh Đào

Thiết kế bìa: Hoàng Duy Khánh

Trình bày: Vũ Lê Thư

Thư ký xuất bản: Bùi Thị Huyền

Mục lục

1.	Phẩm Hành Do.....	7
2.	Phẩm Trí Huệ.....	39
3.	Phẩm Nghi Vấn.....	75
4.	Phẩm Định Huệ.....	95
5.	Phẩm Ngồi Thiền.....	113
6.	Phẩm Sát Hối.....	121
7.	Phẩm Cơ Duyên.....	147
8.	Phẩm Đốn Tiệm.....	195
9.	Phẩm Hộ Pháp.....	215
10.	Phẩm Phó Chúc.....	225

PHẨM HÀNH DO

Bấy giờ Đại sư đến chùa Bảo Lâm, ở Thiều Châu. Có quan Thứ sử Vi Cừ cùng các quan chức vào núi thỉnh sư đến giảng đường chùa Đại Phạm ở trong thành khai duyên thuyết pháp cho đại chúng.

Sư lên tòa, Vi thứ sử cùng quan chức trên ba mươi người và tăng ni đạo tục trên một ngàn người đồng thời làm lễ xin nghe pháp yếu.

Đại sư nói với chúng rằng: Các thiện tri thức, tự tánh Bồ đề (giác ngộ) xưa nay vốn thanh tịnh. Chỉ dùng tâm này bèn trực tiếp thành Phật.

Tự tánh giác ngộ xưa nay vốn thanh tịnh, chưa từng bị nhiễm ô bởi sanh tử trôi buộc. Tự tánh giác ngộ ấy chính là bản tánh của cái tâm hiện giờ của chúng ta. Khám phá ra khuôn mặt xưa nay của cái tâm hiện giờ của chúng ta bèn trực tiếp thấy Phật và thành Phật.

Câu thuyết pháp mở đầu này nói ra toàn bộ pháp yếu của Phật giáo nói chung và Thiên tông nói riêng. Tất cả những lời giảng dạy của toàn bộ cuốn kinh là giảng dạy tâm này, tu hành là tu hành tâm này, Khai Thị Ngộ Nhập

là khai thị ngộ nhập tâm này, thành chúng sanh hay thành Phật là ở tâm này.

Vậy thì để có thể nghe, ngộ, nhập bản tánh của tâm hay chân tâm, đây cũng là Nền tảng, Con đường, Quả của Đại Toàn Thiện và Đại Ấn của Phật giáo Ấn Tạng, chúng ta cần tập trung tất cả năng lượng vào cái tâm hiện giờ đây của mình.

“Tự tánh hay tự tâm xưa nay vốn thanh tịnh”: Tự tánh vốn có mặt từ xưa nay và mãi mãi về sau, và nó thanh tịnh như vậy suốt cả không gian và thời gian. Vì nó luôn luôn có mặt nên cái gì có mặt, sự vật tư tưởng có mặt đều là có mặt trong nó. Nó luôn luôn có mặt và trùm khắp xưa nay nên không có cái gì có thể ở ngoài nó, một sự vật, một ý niệm, một tình cảm, một kinh nghiệm.

Tóm lại nó là Nền tảng của tất cả mọi thứ hiện hữu. Thấy được Nền tảng của tất cả mọi thứ hiện hữu này gọi là thấy tánh.

Ở sau Lục Tổ thường nói đến lòng tin. Có tin thì mới có thực hành, có thực hành mới có ngày Phật pháp hiện tiền. Có tin thì mới có lúc tương ứng được với lời dạy chỉ thẳng của Lục Tổ. Có tin thì mới thấy một câu nói của Lục Tổ là vàng ròng để mà tôn kính, ngay dưới lời nói mà đại ngộ.

Thế nên, Thiên tông thường nói, *“Tin tức nhập”*. Kinh Hoa Nghiêm nói, *“Tin là mẹ của tất cả các công đức”*.

Các thiện tri thức, hãy lắng nghe quá trình và sự kiện đặc pháp của Huệ Năng này.

Thân phụ của Huệ Năng nguyên quán ở Phạm Dương bị giáng chức đày về Lãn Nam ở Tân Châu làm dân thường. Thân này bất hạnh, cha lại mất sớm, còn một mẹ già cô độc, phải dời nhà qua Nam Hải, khổ cực nghèo thiếu, phải làm nghề bán củi nơi chợ.

Lúc ấy có một người khách mua củi, bảo đem đến tiệm. Khách nhận rồi, Huệ Năng lãnh tiền bước ra ngoài cửa, thấy một người khách tụng kinh. Huệ Năng này nghe qua lời kinh, tâm liền mở tỏ.

Mới hỏi khách tụng kinh gì. Khách đáp: Kinh Kim Cương. Lại hỏi: “Ông ở đâu đến mà trì tụng kinh ấy?” Khách đáp: “Tôi từ chùa Đông Thiên, huyện Hoàng Mai xứ Kỳ Châu đến. Chùa ấy do Ngũ tổ Hoằng Nhẫn đại sư chủ trì giáo hóa tại đó, đệ tử có trên một ngàn người. Tôi đã đến chùa lễ bái nghe giảng và lãnh thọ kinh này. Đại sư thường khuyên tăng tục nên trì tụng Kinh Kim Cương thì tự thấy tánh, thẳng ngay thành Phật”.

Huệ Năng này nghe nói, cũng do duyên đời trước, bèn được người khách cho mười lượng bạc, bảo sung vào việc ăn mặc của lão mẫu, và dạy qua huyện Huỳnh Mai tham bái Ngũ Tổ.

Ngài Huệ Năng thuở nhỏ cha mất sớm, phải sống cơ cực, làm nghề bán củi ở một nơi xa thành thị. Chính trong đời sống thường nhật cơ cực đó, một hôm tình cờ nghe một người khách tụng Kinh Kim Cương bèn mở trí, tìm hỏi và định đến nơi để học. Muốn tìm học kinh, rồi lại được người khách cho tiền lo cho mẹ già để ra đi, hẳn là

“do duyên đời trước”. Duyên nghiệp đời trước với Kinh Kim Cương, với Ngũ Tổ, thế mới thấy rõ ràng đạo Phật là sự tích tập phước đức và trí huệ. Nếu thiếu nhiều một cái, thì “hành do” ngộ đạo sẽ không thành.

Kinh Kim Cương chỉ thẳng bản tánh hay tự tánh rỗng rang bao la như hư không của chúng ta. Thấy được nó, là một với nó thì giải thoát, giác ngộ.

Huệ Năng này an trí mẹ già xong rồi, liền từ già, chẳng đầy ba mươi ngày, đi đến Hoàng Mai đánh lễ Ngũ Tổ.

Tổ hỏi: Người là người phương nào? Muốn cầu cái gì?

Huệ Năng này thưa: Đệ tử là dân thường ở Tân Châu xứ Lĩnh Nam, từ phương xa đến đánh lễ Thầy, chỉ cầu làm Phật chớ chẳng cầu cái gì khác.

Tổ nói: Người là người Lĩnh Nam, lại là giống man di, làm sao kham làm Phật được?

Huệ Năng này nói: Người tuy có Nam Bắc, mà Phật tánh vốn không có Nam Bắc. Cái thân mọi rợ này tuy chẳng đồng với Hòa thượng mà Phật tánh nào có sai khác.

Ngũ Tổ còn muốn nói chuyện nữa nhưng thấy chúng môn đồ nhóm hai bên tả hữu, nên bảo: Ta theo chúng làm việc.

Huệ Năng này nói: Con xin bạch với Hòa thượng, tự tâm đệ tử thường sanh trí huệ, chẳng lìa tự tánh, đó là phước điền, vậy chẳng hay Hòa thượng còn dạy làm việc gì? Tổ nói: Kẻ mọi rợ kia, căn tánh thật lanh lợi, người chớ nói nữa, hãy đi ra nhà sau.

Tự tâm, tự tánh, trí huệ, phước điền, ngài đã thấy là một, tuy chưa rõ ràng xác quyết.

Quả thật căn tánh ngài thật lanh lợi, đó là “do duyên đời trước”. Sự tu hành của đời trước sang đời này đâu có mất đi. Chắc hẳn ngài là vị tái sanh.

Nói như vậy là quá hay. Nhưng nếu gặp con cháu về sau trong năm phái thì: với Thiên sư Lâm Tế chắc là bị đánh; gặp Thiên sư Vân Môn thì “Tha cho ông ba mươi gậy”.

Con cháu càng nhiều thì càng có phương tiện thiện xảo. Nhưng mọi phương tiện thiện xảo ấy đâu có ra ngoài tự tâm, tự tánh, trí huệ, phước điền.

Chỉ một câu “chẳng lia tự tánh” này mà niệm niệm thường thấy, thường hành thì mới mong có ngày biết ơn Lục Tổ.

Huệ Năng này lui về nhà sau, có một hành giả sai Huệ Năng bửa củi đập chày giã gạo. Trải hơn tám tháng, một ngày kia, Tổ chợt thấy Huệ Năng bèn nói: “Ta nghĩ cái thấy của người khá dùng, song e có kẻ xấu hại người, nên chẳng nói chuyện với người, người có biết chăng?”

Huệ Năng thưa: Đệ tử cũng biết ý thầy nên không dám ra đến trước giảng đường để người không biết.

Bị gọi là kẻ mọi rợ, cho về nhà sau giã gạo hơn tám tháng mà không dạy bảo gì, với người cầu đạo phù phiếm thì đã xin đi rồi. “Biết ý thầy” là thầy trò thông cảm nhau,

dầu mới ở bình diện đời chứ chưa ở bình diện đạo, nhưng phải nói đây là người tri âm với Tổ.

Kinh Pháp Bảo Đàn quý ở chỗ nói cho chúng ta về đạo biểu hiện trong đời sống hàng ngày. Chính cái bình thường hằng ngày này với những nhân vật bình dị đời thường như Lục Tổ đã làm nên sức sống của Thiên từ thuở ấy đến nay. Thế nên phải tin rằng ngày nào còn có đời sống đời thường thì ngày đó còn có Thiên, vì Thiên hiện diện trong mọi ngõ ngách của đời sống con người. Có một sự việc gì của đời sống ra khỏi Thiên đâu; có một tướng nào ra khỏi tánh đâu?

Một hôm Tổ gọi các môn nhân tề tựu lại mà bảo: “Ta nói cho chúng đệ tử: người đời sợ sống chết là việc lớn. Các ông trọn ngày chỉ cầu phước điền mà chẳng cầu ra khỏi biển khổ sanh tử. Mê mờ tự tánh thì phước nào cứu được?”

Các ông hãy mỗi người tự xem trí huệ, cần từ nơi bản tâm vốn có tánh trí huệ Bát nhã mà làm một bài kệ trình cho ta xem. Nếu ngộ đại ý (Phật pháp) ta sẽ trao truyền y, pháp làm Tổ sư đời thứ sáu. Hãy nhanh chóng lên chớ có trì trệ, còn nếu để suy nghĩ tính toán chen vào thì chẳng ích lợi.

Người thấy tánh thì ngay nơi lời nói mà thấy. Nếu được như vậy thì như người quơ gươm giữa trận cũng vẫn thấy tánh”.

Thiên tông cũng như tất cả các tông phái Phật giáo khác, mục đích tu hành là thoát khỏi sanh tử khổ đau. Người ta giải thoát khỏi sanh tử khi thấy và sống được

với cái không sanh không tử vốn thường hằng hiện diện trong mọi thời gian không gian. Cái không sanh không tử đó được gọi bằng rất nhiều tên: Niết bàn tự tâm, Phật tánh, pháp tánh, Pháp thân, Chân Như, tánh Không, bản tánh, tự tánh, trí huệ Bát nhã..., cho đến những từ về sau như bốn lai diện mục, vô vị chân nhân, một mắt lẻ của sa môn....

Khi ngộ được đại ý Phật pháp là ngộ được cái thực tại ban sơ và tối hậu đó, thì lúc nào cũng thấy nó dù cấp bách hỗn loạn như khi múa gươm giữa trận. Lúc ấy không cần suy nghĩ tính toán mà nói ra lời nào, cho đến làm kệ đều hợp với Pháp vì đều lưu xuất từ tự tánh trí huệ.

Đại chúng được lời thầy phân ròi, đồng lui ra nói với nhau rằng: “Chúng ta chẳng nên lóng tâm dụng ý mà làm kệ trình lên Hòa thượng, không ích gì đâu. Thượng tọa Thần Tú hiện là thầy giáo thọ, chắc là làm được. Chúng ta có làm kệ tụng cũng ủng hộ tâm lực mà thôi”. Những người ấy nghe nói vậy đều yên lòng, nói rằng, “Chúng ta sau này nương theo sư Thần Tú, đâu cần làm kệ cho phiền phức”.

Lúc ấy sư Thần Tú suy nghĩ, “Các người ấy không làm kệ là vì ta là thầy giáo thọ của họ. Ta nên làm bài kệ trình Hòa thượng, nếu không trình kệ thì ngại do đâu mà biết cái thấy hiểu sâu cạn trong tâm ta thế nào? Ý trình kệ của ta để cầu pháp thì tốt, còn cầu làm Tổ là xấu, cũng như tâm phàm muốn đoạt ngôi thánh. Còn chẳng trình kệ thì rốt rồi chẳng được pháp. Thật rất khó! Rất khó!”